

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני :

לפני כבוד השופט עבאס עאסי

מערער אלי ציפורי
ע"י ב"כ עוה"ד א. מחרז

נגד

משיב יהודה שפר
ע"י ב"כ עוה"ד י. יועז ו/או א. וינש ואח'

פסק דין

1 ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט אביים ברקאי), מיום
2 14.9.25, בגדרו דחה בית המשפט קמא תביעה שהגיש המערער כנגד המשיב בגין פרסום לשון
3 הרע כהגדרתו בחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן : **החוק**), וחייב את המערער לשלם
4 למשיב הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין בסך של 25,000 ₪.

5 **רקע כללי**

6 1. המערער הגיש נגד המשיב תביעה לפיצויים על סך 280,000 ₪ בגין פרסום לשון הרע, וזאת
7 עקב שיתופו של המשיב לכתבה עיתונאית של העיתונאי גידי וייץ מעיתון "הארץ", אשר
8 פורסמה ביום 23.5.22 תחת הכותרת "כשהנאשם יגיע לניחום אבלים" (להלן : **הכתבה**).

9 2. הכתבה כללה, בין היתר, את הדברים הבאים בעניינו של המערער :

10 "נאשם מספר 1 יודע בוודאי שלמסרים המכובסים שלו ושל הפרקליטים
11 תהיה תיבת תהודה שתפמפם באובססיות ותוך שימוש בשמות תואר
12 מצחינים את המסר. יש כמה כאלה בינינו. הבולט והדוחה שבהם, אלי ציפורי
13 מ"מעריב", התמקם בקביעות באולם בית המשפט. הוא לא בא רק כדי
14 לסקר. נדמה שמטרתו המרכזית היא הפעלת טרור נפשי נגד התובעים
15 ואנשי התקשורת "המגויסים". הוא נוהג לקרב את הנייד שלו מרחק
16 סנטימטרים מפניהם של התובעים והעיתונאים, לעקוב אחריהם, לעלוב
17 בהם, להטריד אותם גם כשהוא מתבקש להפסיק. לאחר מכן הוא מפרסם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 את תמונות התקריב של "הקושרים" ו"התופרים" בליווי שמות תואר, שכל
2 אחד מהם היה מזכה אותו בהוצאות כבדות במשפט דיבה.

3 היכנסו לחשבון הטוויטר שלו ותראו איך הפסולת שהוא משפריץ מהמקלדת
4 מתסיסה את האדוקים שבחסידיים. "גליקמן, עוד לא קברו אותך? חבר
5 שואל" היא דוגמה מאפיינת מסוף השבוע האחרון. פעם נתניהו היה מתבייש
6 בקרבת אדם כזה, אבל בשנים האחרונות התקלפו שאריות העכבות מנפשו.
7 למעשה, ממטרת הגידופים חסרת הרסן נהפך לחביבו האולטימטיבי. נתניהו
8 מרבה להסתובב אליו במהלך המשפט ולהחליף עמו חיוכים משועשעים,
9 ובאחרונה פרסם ברכה חמה לציפורי ליום הולדתו, והודה לו על "האומץ
10 לחשוף את האמת".

11 במקום אחר בזמן אחר מישו היה מונע מהמופע המטריד הזה לבוא בשערי
12 בית המשפט. אבל איש לא שם ברקס לטיהוף. הפחד ממכונת המלחמה
13 התוקפנית והמסוכנת מטיל את צילו האפל על כל שומרי הסף: הנהלת בתי
14 המשפט, ולמצער גם הרכב השופטים שבהיכלו מתרחש כבר יותר משנה
15 מחזה האימים. כולם מורתעים, איש לא חצה להיכנס לעינית של היורים.

16 3. במסגרת ההפניה לכתבה רשם המשיב פסקה קצרה כדלקמן:

17 "חכמים היזהרו בדבריהם! קראו על אווירת טרור ואלימות מילולית כנגד
18 פרקליטים ועיתונאים מצידו של elizipori@ במשפט נתניהו. אך הוא אינו
19 לבד ומדובר בצבא של צייצנים התוקפים כל מי שמפריע להפצת הפייק
20 בשפה אלימה, למשל ynonmagal@ שרק אתמול התלוצץ על "כדור
21 בראשו" של בנט."

22 4. בעקבות הפניה זו הגיש המערער נגד המשיב את התביעה מושא דיונו; הוא טען בכתב
23 התביעה כי הפרסום נעשה בארבע הזדמנויות: האחת, במסגרת ציוץ ברשת הטוויטר של

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 קישור מסוכנות הידיעות "יפעת"; השנייה, במסגרת שיתוף קישור לכתבה מעיתון "הארץ";
2 השלישית, צילום מסך של הכתבה, תוך שהוסיף:

3 "חכמים הזהרו בדבריהם! elizipori@ ומטריד עיתונאים ופרקליטים
4 באולם בית המשפט וצבא של עיתונאים ציינים משושה על ידי נעלמה
5 כנגד מי שנלחם בפייק ניוז. אתמול Magal Yínon אף מתלוצץ על "כדור
6 בראש". די ל אלימות המילולית!!!!".

7 הרביעית, פרסום חוזר של הפרסום השלישי בפרופיל הטוויטר שלו.

8 5. המערער טען בכתב התביעה כי הדברים שפורסמו על ידי המשיב מזעזעים בחומרתם;
9 המשיב, אדם הזוכה לחשיפה רבה בכלי תקשורת רבים, אשר מילא מספר תפקידי מפתח
10 בשירות המדינה, הציג את המערער כמטריד, מאיים ורוצח פוטנציאלי.

11 6. בכתב ההגנה נטען על ידי המשיב כי התביעה הוגשה בחוסר תום לב; היא הוגשה על מנת
12 להשמיץ ולפגוע בשמו הטוב של המשיב, וזאת תוך שימוש לרעה בהליכי משפט, ומכאן דינה
13 להידחות על הסף, בהתאם לתקנה 42 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 (להלן:
14 **התקנות**).

15 7. בנוסף נטען על ידי המשיב כי יש לדחות את התביעה על הסף משום שאינה מגלה עילה על
16 פניה, וזאת בהתאם לתקנה 41(א)(1) לתקנות.

17 8. עוד נטען על ידי המשיב כי מדובר בפרסום אחד, והכפלתו לארבעה נעשתה באופן מלאכותי;
18 אין בפרסום כל לשון הרע, וככל שיש בו, עומדות למשיב ההגנות שבחוק, לרבות הגנת אמת
19 הפרסום לפי סעיף 14 לחוק, הגנת תום הלב לפי סעיפים 15(4) ו-15(6) לחוק, והגנת
20 העיתונאות האחראית לפי סעיף 15(2) לחוק.

21 **פסק דינו של בית משפט קמא**

22 9. בפסק דינו מיקד בית משפט קמא את טענות המערער נגד המשיב בכך שהציג אותו כמטריד,
23 מאיים ויוצר אווירה של טרור; בעניין זה הפנה המערער לדברים שנכתבו בהודעת השיתוף

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

- 1 של המשיב, שבהם נטען כי המערער יוצר "אווירת טרור ואלימות מילולית כנגד פרקליטים
2 ועיתונאים", וכן כי הוא "מאיים ומטריד עיתונאים או פרקליטים באולם בית המשפט".
- 3 10. לאחר מכן קבע בית המשפט קמא כי יש לדחות את התביעה בשל ברירת נתבעים בעייתית,
4 וזאת משום שהמערער בחר לתבוע רק את המשיב ולא את מפרסם הכתבה בעיתון "הארץ",
5 מר גידי וייץ.
- 6 בית המשפט הוסיף וציין כי המערער גם נמנע מלהגיש תביעה בגין לשון הרע נגד פרסומים
7 מבזים שנעשו כלפיו על ידי עיתונאים אחרים, כמו עמית סגל וקלמן ליבסקינד.
- 8 בית המשפט הוסיף כי המערער בחר: "להרפות משפטית מכל ברי הפלוגתא שלו. התובע
9 הרפה משפטית אפילו מגידי וייץ שכתב את המאמר בעיתון "הארץ". התובע בחר להרפות
10 משפטית מכולם ולתבוע רק את מי שאין גוף תקשורת חזק מאחוריו. לתבוע רק את הנתבע
11 כאן" (ההדגשה במקור).
- 12 מכאן הגיע בית המשפט למסקנה כי התנהלות זו מצד המערער מהווה "ברירת נתבעים
13 בעייתית", כפי שנקבע בפסיקה ברע"א 1954/24 וקנין נ' קיבוץ ניר דוד – אגודה שיתופית
14 (נבו, 7.1.25) (להלן: עניין וקנין).
- 15 11. לאחר מכן בחן בית משפט קמא את האפשרות המשפטית להחלת דוקטרינת "הגנה מן
16 הצדק" בהליכים אזרחיים לפי החוק, במקרה של תביעת השתקה ושימוש לרעה בהליכי
17 משפט.
- 18 12. לאחר מכן עבר בית משפט קמא לדון בהגנת אמת הפרסום. במסגרת דיון זה התייחס בית
19 המשפט לראיות ולעדויות שהוצגו בפניו, והגיע למסקנה כי עולה מהן כי המערער מפנה
20 בהפגנתיות את מצלמת מכשירו הנייד לנוכחים שונים בבית המשפט, וזאת באופן עקבי
21 ושיטתי; אין מדובר בצילום אקראי, חד-פעמי ובהסתר, אלא המערער לא הסתיר את
22 העובדה שהוא מצלם; הוא ביקש להדגיש את פעולת הצילום באופן המהווה הטרדה
23 לנוכחים באולם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 בית המשפט הוסיף כי מדובר בהתנהגות מטרידה ומכוונת, כפי שפורט בכתבה של גידי וייץ ;
2 התיאור בכתבה הוא תיאור אמת של התנהלותו של המערער, כפי שעולה מחומר העדויות
3 והראיות בתיק.

4 13. בית המשפט קמא הוסיף כי ההפניה של המשיב אל "אוירת טור ואלימות מילולית כנגד
5 פרקליטים ועיתונאים" היא הפניה שאינה חוטאת לאמת; ומכאן עומדת למשיב הגנת אמת
6 דיברתי כמשמעותה בסעיף 14 לחוק.

7 בית משפט קמא הוסיף וציין כי: "התמונה שעולה ממכלול העדויות והראיות שהובאו באשר
8 להתנהגות התובע – היא תמונה מעט מטרידה. התובע מצטייר כאיש ריב ומדון, אשר מחבל
9 בעבודה העיתונאית של אנשי התקשורת, ואשר מהלך אימים על הנמצאים בסביבת בית
10 המשפט, בבית המשפט עצמו ואפילו באולם בית המשפט".

11 בית משפט קמא הוסיף כי התנהלות זו של המערער היא בגדר עוולת "הטרדה אחרת" לפי
12 חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

13 14. בנוסף נקבע על ידי בית משפט קמא כי מחומר העדויות והראיות בנוגע להתנהלותו
14 והתנהגותו של המערער עולה כי המערער נוהג תוך שהוא משליט אווירת אלימות מילולית
15 כנגד פרקליטים ועיתונאים.

16 בית המשפט הוסיף בעניין זה כי קשה עד בלתי אפשרי להגדיר את התנהגותו הכוחנית של
17 המערער כהתנהגות מתוך "מניע מדיני, דתי, לאומני או אידאולוגי"; ומכאן לא ניתן לכלול
18 את התנהגותו במסגרת הגדרת מעשה טרור בהתאם לחוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016;
19 ואולם, לשון העם מתייחסת למעשה טרור לא רק ביחס למעשים בעלי מניעים מדיניים,
20 דתיים, לאומניים או אידאולוגיים; כך, התנהגות אלימה ושיטתית של שכן כנגד שכניו
21 עשויה לזכות לכינוי מעשה טרור; גם התנהלות אלימה ושיטתית כנגד נשים עשויה לזכות
22 לכינוי מעשה טרור; גם השלטת פחד ואימה על ידי ארגוני פשע או על ידי עבריינים יחידים
23 עשויה לזכות לכינוי מעשה טרור.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 מכאן הגיע בית המשפט למסקנה כי כאשר שורה של עיתונאים העידו על התנהגות המערער
2 בבית המשפט ובאולם המשפט עצמו, והפנו למתקפות המערער מעת לעת, "הרי שכשפת
3 העם וכנהוג, בהחלט ניתן לכנות מתקפות אלה גם כ'טרור ואלימות מילולית'".

4 עיקר טענות המערער

5 15. המערער פותח בכך שפסק דינו של בית המשפט קמא פסל את המערער כאדם ואת עבודתו
6 העיתונאית; הוא פגע בתדמיתו באופן אנוש, כאשר קבע בין היתר כי המערער "ביצע
7 מתקפות טרור".

8 16. המערער מוסיף וטוען כי חומר הראיות, לרבות הסרטונים שהוצגו במהלך הדיון, מוכיח כי
9 הוא זה שהוטלד והושפל, וכי כל הקביעות החמורות נגדו אינן מעוגנות בחומר הראיות.

10 17. המערער ממשיך וטוען כי בית המשפט קבע שמדובר בתביעת השתקה, למרות שלא עלתה
11 טענה כזו בכתב ההגנה מטעם המשיב; בית משפט קמא קבע כי מדובר בתביעת השתקה תוך
12 שהוא מתעלם מהתנאים הנוספים ההכרחיים על מנת לבסס תביעת השתקה בהתאם לפסק
13 הדין בעניין וקנין.

14 18. עוד נטען על ידי המערער כי קביעת בית המשפט שלפיה הוא משרה אווירת טרור על
15 פרקליטים ועיתונאים מהווה הוצאת דיבה ברף הגבוה; כך גם הקביעה כי המערער מאיים
16 ומטריד עיתונאים ופרקליטים מהווה הוצאת דיבה ברף הגבוה; בנוסף, הקביעה כי המערער
17 "...משוסה על ידי נעלמה" יש בה כדי לשלול ממנו את היותו עיתונאי עצמאי ולהציגו כשליח
18 אלים; מכאן, לא אמורה להיות מחלוקת שהפרסומים הם דיבתיים.

19 19. המערער ממשיך וטוען כי הגנת אמת הפרסום נשללה מספר פעמים במהלך הדיון; זאת
20 משום שהמשיב העיד שלא נכח ולו בדיון אחד, ונסמך אך ורק על כתבתו של גידי וייץ, מבלי
21 לסייג את דבריו כפי שנעשה על ידי וייץ, שרשם בכתבה "נדמה ש"; המשיב העיד שלא בדק
22 את תוכן הפרסום טרם שפרסם אותו, לא עם המערער ולא עם גידי וייץ או גורם אחר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

20. עוד נטען על ידי המערער כי מקריאת הפרסומים ולשונם עולה בבירור שלא מדובר בהבעת דעה; המשיב עצמו הסתמך על הגנת אמת הפרסום; הפרסומים כוללים קביעות עובדתיות חמורות ודיבתיות נגד המערער.

21. בנוסף נטען על ידי המערער כי המשיב לא הצליח להוכיח את הגנת אמת הפרסום; בית המשפט התעלם לחלוטין מעדותו של המשיב, שלא הצליח להביא דוגמה קונקרטית אחת לאיומים ולהטרדות של המערער כנגד פרקליטים.

עיקר טענות המשיב

22. לטענת המשיב, פסק דינו של בית משפט קמא מבוסס, יסודי וצודק, הן בהיבטיו העובדתיים והן בהיבטיו המשפטיים; בניגוד לטענת המערער, פסק דינו של בית משפט קמא אינו חריג, אלא התנהגותו של המערער היא החריגה; התנהגותו הקשה, המטרידה והמאיימת של המערער הוכחה בבית המשפט קמא בראיות ברורות.

23. עוד נטען על ידי המשיב כי בית המשפט קמא נימק את קביעותיו בנוגע לדחיית התביעה בגין ברירת נתבעים בעייתית, בהתבסס על חומר הראיות ועל ההלכה המשפטית של שימוש לרעה בהליכי משפט, כפי שנקבעה בפסק הדין בעניין וקנין.

24. באשר להגנת אמת דיברתי, נטען על ידי המשיב כי בית משפט קמא הפנה לראיות ולעדויות שהוצגו בפניו, והגיע למסקנה כי המערער נהג להטריד באופן שיטתי ולא אקראי את באי אולם בית המשפט במשפטו של ראש הממשלה, בכך שקירב אליהם בהפגנות את מכשיר הטלפון שלו וצילם אותם מטווח קרוב; בית משפט קמא קבע כי מדובר בהתנהגות מטרידה ומכוונת מצד המערער, וכי התיאור בכתבה של וייץ להתנהגות המערער הוא תיאור אמת.

בית משפט קמא אף הגיע למסקנה כי האמירה שהמערער נהג להשליט "אווירת טרור ואלימות מילולית נגד פרקליטים ועיתונאים" היא אמת, ואף עשויה להקים עוולה בהתאם לחוק הגנת הפרטיות.

המשיב ממשיך וטוען כי על פי הפסיקה, אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אשר שמעה את העדים והתרשמה מהם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

25. אשר לטענת המערער שלפיה הוא לא תבע את וייץ משום שזה סייג את דבריו בדבר "טרור
נפשי" על ידי הוספת המילים "נדמה ש", נטען על ידי המשיב כי מדובר בטענה שנטענה
לראשונה בערעור, בגרסה כבושה ומתפתחת לכל הפחות.

26. בנוסף נטען על ידי המשיב כי הביטוי "אווירת טרור" אינו בבחינת קביעה עובדתית לפיה
המערער הוא טרוריסט או רוצח פוטנציאלי, אלא תיאור של מעשה התובע באולם בית
המשפט, כפי שפורט במאמרו של גידי וייץ; האדם הסביר הקורא את הפרסום מבין כי אין
מדובר בקביעת עובדה לפיה התובע הוא טרוריסט.

דיון והכרעה

27. לאחר שנתתי את דעתי לפסק דינו של בית משפט קמא ולטענות הצדדים, הגעתי לכלל
מסקנה כי דין הערעור להידחות.

28. על פי הדין, דיון בתביעה על פי חוק איסור לשון הרע מורכב מארבעה שלבים. בשלב הראשון,
יש לבחון ולפרש את האמירות מושא התביעה, על פי אמות המידה שנקבעו בפסיקה. בשלב
השני, יש לבחון אם דברים אלה מהווים לשון הרע על פי סעיף 1 לחוק, ואם אופן אמירתם
מהווה פרסום כמשמעותו על פי סעיף 2 לחוק. בשלב השלישי, יש לבחון את תחולת ההגנות
השונות על הפרסום, על פי סעיפים 13 עד 15 לחוק; ובשלב הרביעי נבחנת שאלת הסעדים
והפיצוי הראוי לתובע (ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי, כב' השופטת פרוקצ'יה, פסקה 17 (נב),
4.8.2008 (להלן: עניין נודלמן); ע"א 751/10 פלוני נ' דין-אורבך, כב' השופט י' עמית, פסקה
6 (נב), 8.2.2012 (להלן: עניין דין)).

29. על פי הפסיקה, הפרסום נבחן על פי מבחן האדם הסביר; משמעות האמירות שבו נלמדת
מתוכן, והן מתפרשות על פי מובן הרגיל והטבעי, בהתאם לאמות מידה אובייקטיביות, על
פי המובן אותו מייחס להן הקורא או השומע הסביר; את פרשנות המילים "יש להשעין הן
על מובנם הפשוט של דברי הפרסום המפורשים, והן על האמור 'בין שורותיו', כפי שמכלול זה
עשוי להתקבל ולהתפרש בעיני האדם הסביר"; אמת המידה לבחינת אמירה כלשון הרע אינה
תלויה בכוונת המפרסם או באופן שבו הובן הפרסום על ידי הנפגע (ע"א 723/74 הוצאת עיתון
הארץ בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא(2) 281 (1977); ע"א 740/86 תומרקין נ'

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 העצני, פ"ד מ"ג (2) 333 (1989); ע"א 9462/04 מורדוב נ' ידיעות אחרונות בע"מ (נבו, 2005);
2 רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (נבו, 12.11.2006).

3 30. עוד נקבע בפסיקה כי בעת בחינת האמירות מושא התביעה יש לערוך איזון בין ערך חופש
4 הביטוי, לרבות חופש העיתונאות, לבין הזכות לשם טוב; מדובר באיזון אופקי המשתנה
5 ממקרה למקרה, בהתאם למשקל שיש לתת לשני הערכים האמורים בכל מקרה.

6 נקבע כי עקרון האיזון החוקתי הנ"ל, בין הזכות לשם הטוב ולפרטיות לבין הזכות לחופש
7 הביטוי, חולש על כל ארבעת השלבים לבחינת לשון הרע כפי שהובאו לעיל; הוא טבוע עמוק
8 במסגרת התנאים הסטטוטוריים לצורך בירור שאלת האחריות, לרבות ההגנות על פי החוק,
9 וכן לצורך אומדן הנזק; הוא משפיע על פרשנות הוראות החוק ודרך יישומן בכל הקשר;
10 נקבע כי מתקיימת "מקבילית כוחות" בין השלבים השונים, ככל שהביטוי או הפרסום
11 עוצמתי יותר, כך יידרש יותר בשלב ההגנות, ולהיפך (עניין נודלמן, כב' השופטת פרוקצ'יה,
12 פסקה 17; עניין דין, כב' השופט י' עמית, פסקה 7).

13 עוד נקבע כי:

14 "בגדר יחסיות זו, מקבל חופש הביטוי משקל מיוחד כאשר מדובר באיש
15 ציבור ובשיח ציבורי, מכח חשיבותו של ערך זה להבטחת הליך דמוקרטי
16 חופשי. אולם חופש זה, גם בגדר שיח ציבורי, אינו חופש ללא גבולות. גם
17 בגדרו נמתחים קווים אדומים, שמעבר להם פורס המשפט הגנתו על איש
18 הציבור, ועל שמו הטוב, לבל יהיה הפקר" (עניין נודלמן, פסקה 14; ע"א
19 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו" (2) 607, 621-622 (2002); עניין דין, כב'
20 השופט א' ריבלין, פסקאות 106-107).

21 בעניין דין עמד בית המשפט על הגדרתו של המונח "דמות ציבורית", וציין:

22 "אדם יחשב 'דמות ציבורית' ככל שנגיעתו לענייני ציבור והשפעתו עליהם
23 הן רבות יותר, וככל שהופעתו בציבור וגישתו לאמצעי התקשורת רבות
24 יותר. יש שעקב מעורבותו של אדם בעניין הנגע לציבור יש לראותו כ'דמות
25 ציבורית' לצורך העניין הנדון, ויש שהמעמד הציבורי נקבע בשל היותו נושא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 משרה ציבורית או תפקיד ציבורי. מכל מקום, 'דמות ציבורית' היא דמותו
2 של מי שיש לו נגיעה לענייני ציבור והשפעה עליהם במידה זו או אחרת,
3 וההגדרה הקונקרטית ככזה בנסיבותיו של כל עניין (עניין אפל, בעמ'
4 620) [...] 'ציון, כי המעמד של אדם כאישיות ציבורית אינו בהכרח מעמד
5 כללי, היפה לכל דבר ועניין. לעתים, מעמד זה עשוי להיות כרוך בפרשה
6 או בעניין מסוימים, אשר ביחס אליהם 'השליך' עצמו אותו אדם אל חזיתה
7 של מחלוקת ציבורית, מתוך מטרה להשפיע על ההכרעה בעניינים שעל
8 הפרק, ובכך 'הזמין' תשומת-לב וביקורת ציבורית על פעולותיו או
9 התנהגותו [...]. במקרים כאלה, המעמד של אישיות ציבורית יהיה מוגבל
10 לאותם פרשה או עניין מסוימים, ולא יחרוג מהם. (עניין אבי יצחק, בעמ'
11 79) " (עניין דיין, כב' השופט ריבלין, פסקה 108).

12 31. בענייננו, דומה כי אין חולק שהמערער, כפי שהעיד על עצמו, מהווה דמות ציבורית, לכל
13 הפחות לצורך הפרסום מושא הערעור. המערער הציג את עצמו כ:

14 "איש תקשורת מוערך וותיק, המצוי בחזית התקשורת הישראלית למעלה
15 מארבעה עשורים, הוא מסקר ומדווח, בין השאר, על משפט ראש
16 הממשלה לשעבר, מר נתניהו, במספר פלטפורמות, בין השאר באמצעות
17 הרשתות החברתיות, ובכלל זה ברשת הטוויטר" (חלק שני לכתב
18 התביעה, סעיף 1).

19 דברים אלה של המערער עונים אחת לאחת להגדרת דמות ציבורית; המערער מעורב בפרשה
20 ציבורית שנמצאת במוקד הדיון והשיח הציבורי; יש לו נגישות לאמצעי תקשורת בתור
21 עיתונאי, וכפי שעולה מחומר הראיות, הוא בחר להיות מעורב באופן אקטיבי ואינטנסיבי
22 בסיקור הפרשה הציבורית מושא דיונו.

23

24

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

בחינת הפרסום – עובדה או דעה

1

2 32. בפסק דינו לא התייחס בית משפט קמא לשאלה האם הפרסום מושא המחלוקת הוא
3 בבחינת עובדה או הבעת דעה על ידי המפרסמים, בין אם זה המשיב בפרסום המקורי שלו,
4 ובין אם זה גידי וייץ בכתבה שלו.

5 33. מהפסיקה עולה כי על מנת לבחון אם ביטוי מהווה לשון הרע, והאם הוא חוסה תחת ההגנות
6 של החוק, בעיקר הגנת תום הלב בדבר הבעת דעה, יש לבחון אם הביטוי מושא הפרסום
7 מהווה עובדה או דעה (רע"א 817/23 עמותת חוזה חדש נ' ח"כ מיקי (מחלוף) זוהר (נב),
8 30.5.23)) (להלן: עניין זוהר).

9 אומנם, הן הבעת דעה והן קביעת עובדה עשויות להוות לשון הרע כהגדרתו בסעיף 1 לחוק,
10 ואולם על הספקטרום שבין הביטויים המהווים לשון הרע לבין אלה שאינם כאלה, נקבע כי
11 פרסומים המהווים הבעת דעה, ככלל, יהיו קרובים יותר לצד השני בדבר העדר לשון הרע
12 (עניין זוהר, כב' השופט נ' סולברג, פסקה 19; ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פ"ד מו(5) 555,
13 567 (1992)).

14 34. בעניין זוהר עמד בית המשפט על ההבחנה בין עובדה ובין דעה; נקבע כי:

15 "ככלל, עובדה עניינה בנתונים אובייקטיביים, בתיאור מציאות מסוימת; היא
16 יכולה להיות אמיתית או שקרית, וניתן לאששה או להפריכה. דוגמה לכך
17 היא פרסום כי נפתחה חקירה משטרתית בעניינם של פלוני [...]. דעה,
18 לעומת זאת, היא התרשמות סובייקטיבית, והיא אינה נכנסת לתבניות
19 נוקשות של אמת ושל שקר. דעה עשויה להיות משכנעת, סבירה, הגיונית,
20 וכן גם להפך" (עניין זוהר, כב' השופט נ' סולברג, פסקה 20).

21 נקבע כי ההבחנה בין עובדה לדעה נעשית לפי אותו מבחן של האדם הרגיל שמשמש לצורך
22 הקביעה אם מדובר בלשון הרע שהוזכר לעיל, היינו מה משמעותן של המילים בעיני האדם
23 הרגיל:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 "מה שקובע לעניין ההבחנה [בין דעה לעובדה] הוא האופן שבו הדברים
2 נתפסים על ידי האדם הסביר הקולט אותם: כמסקנה אישית-סובייקטיבית
3 של המפרסם או כנתון עובדתי המתאר את המציאות" (עניין זוהר, כב'
4 השופט נ' סולברג, פסקה 22).

5 35. בענייננו, בדונו בסוגיית אמת הפרסום, נראה כי בית משפט קמא התייחס לכל מרכיבי
6 הפרסום כעובדות, וזאת הן ביחס לתיאור ההתנהגות הספציפית והפרטנית של המערער
7 בבית המשפט ואל מול הנוכחים באולם, והן לעניין התיאורים שכוללים "נדמה כי מטרתו
8 המרכזית היא הפעלת טרור נפשי נגד התובעים ואנשי התקשורת המגויסים" שהופיע בכתבתו
9 של וייץ, והביטויים "קראו על אווירת טרור ואלימות מילולית נגד פרקליטים ועיתונאים"
10 המופיע בפרסום הראשון והשני של המשיב, והביטוי "מאיים ומטריד עיתונאים ופרקליטים
11 באולם בית המשפט" (הפרסום השלישי והרביעי של המשיב).

12 36. דומה כי אין חולק שתיאור ההתנהגות וההתנהלות הפרטנית של המערער באולם בית
13 המשפט מהווה תיאור עובדתי מפורט. מכאן שהכרעת בית משפט קמא בעניין זה מהווה
14 הכרעה עובדתית מובהקת, הנסמכת על התרשמותו מהעדים שהופיעו בפניו ומהימנותם,
15 באופן בלתי אמצעי, שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בו אלא במקרים חריגים שבהם
16 מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, או כאשר הממצא שנקבע אינו עומד במבחן
17 ההיגיון והשכל הישר (ע"א 3601/96 בראשי נ' עיזבון המנוח בראשי ז"ל, פ"ד נב(2) 582, 594
18 (1998); ע"א 10225/02 פרץ נ' פרץ בוני הנגב – אחים פרץ בע"מ, פסקה 3 (נבו, 15.1.2004);
19 ע"א 4880/19 הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ נ' גזונטהייט, פסקה 90 (נבו, 18.7.2022)).

20 37. אשר לביטויים הנוספים שהובאו לעיל, שנרשמו עלידי המשיב, כמו "אווירת טרור" ו"אלימות
21 מילולית" – סבורני כי, כפי שנקבע בעניין זוהר, כל אדם רגיל יסכים כי בנסיבות המקרה
22 המערער אינו עוסק בטרור או מבקש לנקוט בפעולה אלימה; מדובר במטבע לשון שגור
23 ושכיח, אשר אין זה רצוי שדיני לשון הרע "יסרסוהו"; לעיתים המשמעות שאינה לשונית
24 היא זו שתובן על ידי האדם הרגיל (עניין זוהר, כב' השופט נ' סולברג, פסקה 24).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

38. דוגמה לכך שמביא בית המשפט בעניין זוהר היא הביקורת המוטחת מדי פעם כלפי נבחרי ציבור, שבה נאמר: 'ידיו הן ששפכו את דמו של פלוני'. לגבי ביטוי זה נאמר על ידי בית המשפט:

"ברי, כי חרף הכסות העובדתית שעוטה המבע הלשוני הנזכר, נכח משמעותו המילולית-מילונית אשר מתייחסת לאבחנה רפואית מוגדרת בעלת משמעות קלינית – במקרים רבים, לא זו תהיה הדרך שבה יבין את הדברים אדם מן הישוב, אלא כגידוף המבטא – בדרך פסולה – דעה שלילית על אודות מושא האמירה (ע"פ 8735/96 ביטון נ' קופ, פ"ד נב(1) 19, 32 (1998))" (עניין זוהר, כב' השופט נ' סולברג, פסקה 24).

39. דוגמה נוספת שהובאה בפסק הדין בעניין זוהר היא זו שהוצגה בעניין חטר-ישי; שם עלתה השאלה לגבי משמעות הביטוי "כנפיות חטר-ישי", ובית המשפט קבע כי:

"מקובל עליי הוא גם כי המשמעות השכיחה של הביטוי 'כנפיה' קשורה לכנפיות פשע. עם זאת הביטוי 'כנפיה' משמש פעמים רבות, בהקשר הפוליטי, מדיני ו/או חברתי, כדי לתאר קבוצת אנשים הפועלת בצוותא חדא [...]. באספקלריה הפוליטית, מדינית או חברתית, פירוש המילה 'כנפיה' אינו אלא תיאור של קבוצת אנשים בעלי מטרה או אינטרס משותפים, כאשר המילה נושאת בחובה הבעת דעה שלילית על אותה קבוצה, על התנהלותה ופעולותיה ו/או מטרותיה" (ע"א 7380/06 חטר-ישי נ' גילת, כב' השופטת מ' נאור, פסקה 40 (נבו, 2.3.2011) (להלן: עניין חטר-ישי)).

40. מכאן הגיע בית המשפט בעניין זוהר למסקנה כי הביטוי שבו נאמר "מיקי זוהר הוא חייל בכיר בארגון הפשע של נתניהו" הוא בבחינת הבעת דעה, וזאת לנוכח שכיחותו הגבוהה של הביטוי "ארגון פשע" על הטיותיו השונות בשיח הציבורי והפוליטי. בית המשפט מוסיף בעניין זוהר:

"[...] בית המשפט שלפניו מתבררת תביעת לשון הרע מחויב לבחון, במקרים המתאימים, אם הפרסום שבמחלוקת הוא פרסום שאדם מן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 הישוב יבין שיש להוציא מידי פשט תיבותיו ומשמעותן המילונית. בעשותו
2 כן, על בית המשפט לתת דעתו על השאלה מהו המסר שיקלט מן הפרסום;
3 ולהתחשב בכך שאין זה רצוי כי דיני לשון הרע ידחקו מן השיח צורת ביטוי
4 ציוריות, אף לא כאלה הנעשות על דרך הגוזמה, כאשר הן חפות מיומרה
5 להצגת עובדות. בחינה זו, במקרים מסוימים, עשויה להביא לכלל מסקנה
6 כי על אף שמדובר בפרסום בעל חזות חיצונית עובדתית ('ידיו של פלוני הן
7 ששפכו את הדם', באחת מהדוגמאות שלעיל), נכון יהיה לראות בדברים
8 משום עזיבה של עולם העובדות הקשיחות, אל עבר הבעת דעה על מושא
9 הפרסום ועל תפקודו" (עניין זוהר, כב' השופט נ' סולברג, פסקה 25).

10 סבורני כי הקביעות הנ"ל של בית המשפט בעניין זוהר ובעניין חטר-ישי, נכונות גם למקרה
11 שלנו ביחס לביטויים "אווירת טרור" ו"טרור נפשי". דומה כי כל שומע או קורא סביר מבין
12 כי מדובר בביטוי מטאפורי ששגור במידה רבה בשיח הציבורי והפוליטי במדינה.

13 41. בעניין זוהר התייחס בית המשפט אף לביטויים כלפי ח"כ מיקי זוהר "איום מפסיק להסית
14 ולשקר", וקבע כי ספק אם מדובר בביטויים חריפים דיים, בשים לב להקשרם ולנסיבותיהם,
15 עד כי יהיה מקום לראות בהם משום לשון הרע. ומכל מקום, "עסקין בביטוי שהוא חיווי
16 דעתה של העמותה על זוהר, שאין בו משום ציון עובדות נוקשות ואירועים מציאותיים שניתן
17 לבחון את התרחשותם ולהגיע לכלל מסקנה חד-משמעית ונחרצת" (עניין זוהר, כב' השופט נ'
18 סולברג, פסקה 32).

19 דברים אלה יפים ונכונים לגבי הדברים שנאמרו כלפי המערער "מאיים ומטרד עיתונאים
20 ופרקליטים באולם בית המשפט". אף אם רכיב זה כולל ממד עובדתי (בדומה למילים מסית
21 ומשקר, שבעניין זוהר), הרי שהוא נטוע בהקשר הכולל של ביקורת ערכית על התנהלות
22 המערער באולם בית המשפט, ועל רקע הממצאים העובדתיים שנקבעו ביחס להתנהלותו.

23 42. יוצא, אפוא, כי יש לראות בדברים הנ"ל, שכנגדם יצא עיקר קצפו של המערער, ככאלה
24 שנושאים מסר החורג מפשט לשונם ומבטאים דעה ערכית, וכך קולט ומבין אותם אדם מן
25 הישוב.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

43. בעניין זוהר, לאחר שבית המשפט קבע כי מדובר בהבעת דעה ולא בעובדות, הוא ניגש לבדוק אם הבעת דעה זו מהווה לשון הרע, והגיע למסקנה כי יש לשאלה זו פנים לכאן ולכאן, ולכן החליט שלא להכריע בה, משום שעמדה באותו מקרה למפרסם הגנת תום הלב בדבר הבעת דעה לפי סעיף 15(4) לחוק (עניין זוהר, כב' השופט נ' סולברג).
- בעניינו, כאמור, בית משפט קמא לא עשה את ההבחנה בין עובדה לבין דעה, וקבע כממצא עובדתי כי הדברים הנ"ל שפורסמו על ידי המשיב הם אמת לאמיתה. נוכח קביעה זו של בית המשפט, המשיב לא חלק, במסגרת הדיון בערעור, על כך שמדובר בלשון הרע.
- סבורני כי דרך הילוך זו של בית משפט קמא מעוררת קושי רב; וזאת משום שכאמור מדובר בביטויים שהם בבחינת דעה ולא עובדה, וכאמור, על פי הגדרתה, דעה משקפת ראייה סובייקטיבית של מי שאומר אותה, ועל כן היא אינה נושא לקביעה אם אמת היא או שקר.
44. מכאן גם שלדעתי קיים קושי בקביעת בית המשפט בדבר תחולת הגנת אמת הפרסום לפי סעיף 14 לחוק. כידוע, על פי הפסיקה, הגנת אמת הפרסום מורכבת משניים: "מיסוד אמיתות הפרסום, ומקיומו של עניין ציבורי הנלווה לפרסום. אמיתות הפרסום היא שאלה עובדתיות, הבוחנת את תוקן הפרסום מול המציאות העובדתית; קיומו של עניין ציבורי היא שאלה ערכית הבוחנת האם קיים אינטרס חברתי המצדיק הכשרת פרסום פוגעני שיש בו לשון הרע" (ע"א 723/74 הארץ נ' חברת החשמל, פ"ד לא (2) 281, 299-300 (1977); ע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח (3) 808 (1994); עניין נודלמן, פסקה 22).
- יוצא אפוא, כי הגנת אמת הפרסום מחייבת הכרעה עובדתית באמיתות הפרסום. ואולם, כאמור, עיקר הפרסום אליו מכוון המערער הוא בבחינת הבעת דעה ולא עובדות; מכאן שאין מקום לבחון אותם במבחן המציאות העובדתית, כפי שנדרש בסעיף 14 לחוק, אלא במסגרת ההגנה המתאימה להבעת דעה.
- יש לציין בהקשר זה כי גם אם הפרסום כולל, כאמור, חלק עובדתי המתאר את דרך התנהגותו והתנהלותו של המערער, עדיין, על פי הפסיקה, פרסום מעורב של עובדה ודעה נחשב לרוב בגדר דעה ולא עובדה (ראו עניין זוהר, כב' השופט נ' סולברג, פסקה 29 והאסמכתאות שם).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

הגנת תום הלב לפי סעיף 15(4) לחוק

1

2 45. יחד עם זאת, סבורני כי, כפי שנקבע בעניין זוהר, גם במקרה שלנו הפרסום חוסה תחת הגנת
3 תום הלב שבסעיף 15(4) לחוק:

4 "הגנת תום לב

5 15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם

6 הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

7 [...]

8 (4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי

9 או ציבורי, בשיחות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו

10 או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות".

11 46. כאמור, בענייננו כבר נקבע כי המערער הוא דמות ציבורית, הוא משמש עיתונאי; התנהלותו

12 של המערער והתגובה עליה נוגעות לעניין הנמצא בלב השיח הציבורי והפוליטי; הוא מהווה

13 נושא לביקורת משני צידי המתרחס הפוליטי; שילוב של מאפיינים אלה מלמד כי הפרסום בא

14 בגדר הבעת דעה על אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו של המערער בקשר לעניין ציבורי, או על

15 אופיו, מעשיו או דעותיו של המערער במידה שהם נתגלו באותה התנהגות (רע"א 2572/04

16 פריג' נ' "כל הזמן", כב' השופטת ע' ארבל, פסקה 18 (נבו, 16.6.08)).

17 יוצא אפוא כי הפרסום מושא דיוננו נכנס לגדר הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(4).

18 47. מכאן לשאלה האם הפרסום נעשה בתום לב, כנדרש בסעיף 15 לחוק. בעניין זה נקבעו בסעיף

19 16 לחוק החזקות הבאות:

20 "נטל ההוכחה

21 16. (א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות

22 האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות,

23 חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.

24 (ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם

25 נתקיים בפרסום אחת מאלה:

26 (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

- 1 (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים
2 סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא;
3 (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת
4 הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15".
- 5 48. בענייננו, נקבע כי עיקר הפרסום הדיבתי הוא בבחינת דעה ולא עובדה. כאמור, עצם העובדה
6 כי מדובר בדעה מפחיתה את המטען הדיבתי שבפרסום.
- 7 הוסף על כך שלטעמי שפת הפרסום אינה חורגת מתחום הסביר. כאמור, הביטוי "אווירת
8 טרור" ו"טרור נפשי" הוא ביטוי שגור, שברגיל אינו קשור לקיומו של מעשה טרור בסביבה
9 שבה נאמר ביטוי זה.
- 10 49. זאת ועוד, המערער אישר בהודעת הערעור כי הפרסום בכתבה של וייץ כלל ביטויים
11 ממתנים, כמו " 'נדמה ש' מטרתו המרכזית היא הפעלת טרור נפשי'..." יחד עם זאת, המערער
12 עדיין סבור כי הדברים שנרשמו על ידי המשיב בפרסום המקורי שלו, בדבר "אווירת טרור
13 ואלימות מילולית", לא כללו מרכיב ממתן. סבורני כי יש לדחות את טענת המערער בעניין זה,
14 וזאת משום שגם דבריו של המשיב כללו מילה ממתנת; זאת, שכן המשיב פתח את דבריו
15 במילה "קראו" על אווירת טרור ואלימות מילולית..." היינו, אין מדובר בהכרח בעמדה חד-
16 ערכית בעניינו של המערער, אלא בהפניה של הציבור לקרוא את כתבתו של וייץ, שכאמור,
17 גם לשיטת המערער, כוללת ביטויים ממתנים.
- 18 בנוסף לכך, כפי שצינתי, הן הביטוי "טרור נפשי" והן הביטוי "אווירת טרור" אינם מעידים
19 על קשר למעשה טרור כמשמעותו המילולית; מדובר במטבע לשון ובמטאפורה שגורה,
20 המבקשים להביע אווירה קשה וקודרת.
- 21 מכאן, שלדעתי, הפרסום של המשיב לא חרג מתחום הסביר, כאמור בסעיף 15, ולא
22 התקיימה לגביו חזקת חוסר תום הלב הקבועה בסעיף 16(ב)(3) לחוק.
- 23 בנוסף, סבורני כי לא מתקיימות בענייננו חזקות חוסר תום הלב הקבועות בסעיפים 16(ב)(1)
24 ו-16(ב)(2) לחוק, וזאת משום שכאמור מדובר בדעה ולא עובדה. כאמור, דעה היא הערכה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 סובייקטיבית ואינה נושא לקביעת אמת או שקר, להבדיל משאלת סבירות ומידתיות
2 הפרסום (עניין זוהר, כב' השופט נ' סולברג, פסקה 37 והאסמכתאות שם).

3 50. סבורני כי הדברים הנ"ל בדבר תחולת הגנת תום הלב לפי סעיף 15(4) לחוק מקבלים משנה
4 תוקף בכל הנוגע לחלק הפרסום המתייחס לשיתוף של הכתבה של וייץ, זאת, שכן על פי
5 הפסיקה, במקרה של פרסום בדרך של שיתוף למקור אחר, יש לאמץ פרשנות מרחיבה ביחס
6 להגנות ולהקלות המנויות בחוק, באופן שיצמצמו את חבותם של מי ששיתפו ביטויים
7 ברשתות החברתיות (ראו רע"א 1239/19 שאול נ' חברת נידלי תקשורת בע"מ (נבו,
8 8.1.2020), כב' השופטת ד' ברק-ארד, פסקה 52) (להלן: עניין נידלי).

9 51. משקבעתי כי חלה במקרה שלנו הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(4) לחוק, אינני רואה צורך
10 להתייחס לתחולתן של ההגנות הנוספות שהעלה המשיב, לרבות הגנת תום הלב הקבועה
11 בסעיף 15(6) והגנת העיתונאות האחראית הקבועה בסעיף 15(2) לחוק. עם זאת, אציין
12 בקצרה כי נראה שבנסיבות העניין יש בסיס לטענת המשיב לתחולת הגנת העיתונאות
13 האחראית.

14 ראשית, בכל הנוגע לכתבה של וייץ אליה הפנה המשיב, הרי כאמור המערער כבר אישר
15 בערעור כי כתבה זו כללה ביטויים ממתנים, ומשום כך הוא אף לא הגיש תביעה נגד וייץ.
16 סבורני כי עצם דברים אלה של המערער יש בהם כדי לתמוך בטענת המשיב בדבר תחולת
17 הגנת העיתונאות האחראית ביחס לכתבה של וייץ.

18 52. אשר לדברים שנרשמו על ידי המשיב עצמו במסגרת הפרסומים; על פי הפסיקה, תחולתה
19 של הגנת "העיתונאות האחראית" אינה מוגבלת אך ורק לעיתונאים מקצועיים או לגופי
20 תקשורת ממוסדים. התכליות שביסוד מתן ההגנה לפרסומים בעלי אופי עיתונאי בנושאים
21 שיש בהם עניין ציבורי משמעותי מתקיימות גם ביחס למי שאינו עיתונאי במקצועו, לרבות
22 אדם פרטי.

23 עוד נקבע כי השאלה אם להחיל את הגנת העיתונאות האחראית נגזרת מאופי המידע
24 שפורסם – האם הוא נושא אופי עיתונאי (במובן של הבאת מידע מחדש לציבור שיש בו עניין
25 ציבורי משמעותי) – ולא מזהותו של המפרסם. לפיכך, פרסום של אדם פרטי הדומה במהותו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 הפרסום עיתונאי עשוי לזכות בהגנה, בכפוף לעמידה ביתר תנאיה (דנ"א 2121/12 פלוני נ'
2 ד"ר אילנה דיין-אורבך (נבו, 18.9.2014)).

3 53. בענייננו, למעשה אין מחלוקת כי הפרסום, הן של המשיב והן של וייץ, נושא אופי עיתונאי
4 ויש בו עניין ציבורי משמעותי. מכאן, ולנוכח הדברים שקבעתי בכל הנוגע לסוגיית תום הלב
5 של הפרסום, מבלי לקבוע מסמרות, נראה כי גם טענה זו אינה נטולת בסיס.

6 תביעת השתקה, ברירת נתבעים בעייתית ושימוש לרעה בהליכי משפט

7 54. כאמור, בית משפט קמא קבע בפסק דינו כי יש לדחות את התביעה גם בגין ברירת נתבעים
8 בעייתית, העונה על הגדרת תביעת השתקה ושימוש לרעה בהליכי משפט; זאת משום
9 שהמערער הקפיד לברור רק את "מי שאין מאחוריו גוף עיתונאי..." הדבר בולט במיוחד כאשר
10 אין מדובר בתביעה רבת נתבעים אשר אחד מהם הוא הנתבע כאן – אלא בתביעה שמוקדה
11 במכוון אל נתבע פרטי אותו ברר התובע בקפידה".

12 55. לכאורה, ניתן היה לומר כי משנקבע כי עומדות למשיב הגנות תום לב בהתאם לסעיף 15
13 לחוק, הגוזרות את דינה של התביעה לדחייה, אין עוד טעם להמשיך ולברר את הגנת
14 ההשתקה.

15 ואולם, עיון בפסק הדין בעניין וקנין מעלה כי בית המשפט רואה חשיבות מיוחדת להכריע
16 בטענת תביעת השתקה בנסיבות המתאימות, וזאת נוכח חשיבות המאבק בתביעות מסוג
17 זה, בשל הסכנה הגלומה בהן לפגיעה של ממש בחופש הביטוי ובשיח הפתוח:

18 "בתמצית שבתמצית, מדובר על דפוס פעולה שבמסגרתו גורמים בעלי כוח
19 וממון עושים שימוש בתביעות משפטיות, לשם השתקת שיח ציבורי
20 וביקורת המופנים כלפיהם. ה'עוקץ' במהלך האמור, הוא שללא תלות
21 בתוצאתן של התביעות, הרי שכבר עצם החשיפה להליכים המשפטיים –
22 שיהיו, במרבית המקרים, הליכי לשון הרע – יש בה כדי להשית מחירים
23 כבדים על נתבעים, ועל כן גם כדי לייצר 'אפקט מצנן', ולהרתיע את הרבים
24 מנטילת חלק בשיח הציבורי ומהשמעת ביקורות על 'שחקנים חזקים'. אין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 אורך לומר, כי בדברים גלומה סכנה לפגיעה של ממש בחופש הביטוי,
2 ובשיח הפתוח שנמנה על יסודותיה החשובים ביותר של המדינה
3 הדמוקרטית.. " (עניין וקנין, כב' השופט נ' סולברג, פסקה 19,
4 והאסמכתאות שם).

5 56. בעניין וקנין מפרט בית המשפט את המאפיינים וסימני הזיהוי של תביעות השתקה; הוא
6 מציג אותם מן הכבד אל הקל יותר. הסימן הראשון – פערי כוחות בין בעלי הדין; השני –
7 עילת תביעה חסרת יסוד או גבולית; השלישי – תביעה לפיצוי מופרז ונטול בסיס; הרביעי
8 – ברירת נתבעים בעייתית ונטולת הצדקה; החמישי – אמירות שהושמעו במסגרת ויכוח
9 ושיח בנושא אשר עשוי לעורר עניין ציבורי; השישי – מכלול התנהלות התובע (עניין וקנין,
10 כב' השופט נ' סולברג, פסקה 21).

11 עוד נקבע בעניין וקנין כי תביעות השתקה הן מקרה מובהק של שימוש לרעה בהליך משפטי,
12 המעוגן בתקנות 3 ו-4 לתקנות, וזאת משום שיעודן הוא השגת תכליות זרות וחיצוניות
13 להליך (עניין וקנין, כב' השופט נ' סולברג, פסקאות 24 עד 27).

14 בנוסף, נקבע כי התגובה השיפוטית הראויה כנגד שימוש לרעה בדרך של תביעת השתקה
15 היא על ידי מחיקת כתב תביעה מכוח תקנה 42 לתקנות, או חיוב בהוצאות משפט הולמות
16 מכוח תקנה 151(ג) לתקנות, במיוחד במקרים בהם קשה להכריע בפתח ההליך כי מדובר
17 בתביעת השתקה הראויה לסילוק על הסף, שבהם לא יהיה מנוס מבירור התביעה על כל
18 המשתמע מכך, ומפסיקת הוצאות הולמות וחריגות במקרה שבו תתקבל טענת ההשתקה
19 (עניין וקנין, כב' השופט נ' סולברג, פסקאות 27 עד 52).

20 הנה כי כן, מהלכת וקנין עולה כי מקום שבו עולים סימנים ומאפיינים של תביעת השתקה,
21 ראוי כי בית המשפט ייתן את דעתו לסוגיה זו במסגרת דוקטרינת איסור שימוש לרעה
22 בהליכי משפט המעוגנת בתקנות, וזאת על מנת לנקוט בסנקציה המתאימה נגד תופעה זו,
23 באמצעות הטלת הוצאות הולמות.

24 57. מכאן לשאלה האם במקרה שלנו התביעה מעלה סימנים ומאפיינים של תביעת השתקה,
25 המצדיקים בירור והכרעה על ידי בית המשפט בשאלה זו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 לדעתי, המאפיין הראשוני שצריך לעמוד כדי להצדיק בירור סוגיה זו במסגרת תביעה לפי
2 החוק הוא העלאת הטענה לתביעת השתקה על ידי הנתבע. לדעתי, סימן או תנאי זה חשוב
3 הן מבחינה דיונית – שכן כידוע, ככלל, בית המשפט מוגבל להכריע בגזרת המחלוקת שהוצגה
4 בפניו עלידי הצדדים, ואם נתבע לא מעלה טענה בדבר תביעת השתקה ושימוש לרעה בהליכי
5 משפט, נקודת ההנחה היא שסוגיה זו אינה נמצאת בגדר המחלוקת שבין הצדדים.

6 בנוסף, סבורני כי העלאת הטענה על ידי הנתבע חשובה גם מן הפן המהותי; זאת, שכן
7 העובדה שהנתבע אינו רואה בתביעה ככזו שנועדה להשתקתו אמורה לשמש אינדיקציה
8 משמעותית לכך שגם בראייה אובייקטיבית של האדם הסביר, התביעה לא אמורה להיתפס
9 כתביעת השתקה.

10 58. מכאן לשאלה האם המשיב העלה את טענת ההשתקה במסגרת הגנתו. כאמור, אחת
11 מהשגות המערער נגד פסק דינו של בית משפט קמא היא בכך שהמשיב לא העלה את טענת
12 ההשתקה, ומכאן שבית המשפט קמא לא יכול היה להתבסס על טענה זו.

13 עיון בכתב ההגנה מעלה כי המשיב כלל בו את טענת השימוש לרעה בהליכי משפט, ועתר
14 לסילוק התביעה על הסף בגין כך, בהתאם לתקנה 42 לתקנות:

15 "ראשית יטען הנתבע כי התביעה כולה הוגשה בחוסר תום לב, והתובע
16 עושה בה שימוש על מנת להשמיץ, לגדף ולפגוע בשמו הטוב של הנתבע,
17 ולמעשה לבצע לו רצח אופי של ממש, והכול תוך שימוש בוטה לרעה
18 בהליכי משפט. משכך, דין התביעה להיות מסולקת על הסף בהתאם
19 לתקנה 42 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018" (סעיף 6 לכתב
20 ההגנה).

21 בנוסף, המשיב העלה טענה בדבר ברירת נתבעים בעייתית:

22 "זאת ועוד: הנתבע רחוק מלהיות היחיד ששיתף ברשתות החברתיות את
23 מאמרו החשוב של מר וייץ. מלבד הנתבע, שיתפו את המאמר גורמים
24 נוספים, שהיקף התפוצה שלהם ברשתות החברתיות גדול בהרבה משל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1 הנתבע. בהם, למשל, העיתונאים ברוך קרא, ליאור קין, והרשימה עוד
2 ארכה. ואולם התובע בחר, מסיבותיו, שלא לתבוע אותם בגין שיתוף
3 מאמרו של וייץ – ואף עובדה זו היא בעלת משקל רב, ביחס לבירור עמדתו
4 של התובע עצמו לגבי מידת לשון הרע הגלומה במאמרו" (סעיף 23 לכתב
5 ההגנה).

6 אומנם, המשיב לא העלה את הטענות בהקשר מפורש של תביעת השתקה, ואף נימק את
7 השימוש לרעה בכך שהפרסום נועד להשמיץ, לגדף ולפגוע בשמו הטוב, ולא דווקא על מנת
8 להשתיקו, אולם לטעמי טענות אלה של המשיב במסגרת הגנתו יכולות גם להעמיד, מבחינה
9 מהותית, טענת השתקה; יחד עם זאת, לטעמי, עצם אי ציון הטענה בצורה מפורשת על ידי
10 המשיב-הנתבע מפחיתה את החשד בדבר תביעת השתקה המחייבת בירור הטענה והכרעה
11 בה.

12 59. מכאן לשאלת המאפיינים והסימנים שיכולים להעיד במקרה דנן על תביעת השתקה.

13 בפסק דינו הצביע בית המשפט קמא על סימן אחד ויחיד לקיומה של תביעת השתקה, וזאת
14 בדבר ברירת נתבעים בעייתית ונטולת הצדקה. ואכן, ברירת נתבעים בעייתית מהווה סימן
15 הכר אופייני בתביעות בגין שיתוף לשון הרע ברשתות חברתיות. בעניין זה נקבע:

16 "חשש מפני 'תביעה בררנית' – פוסט ברשת החברתית עשוי להיות, באופן
17 פוטנציאלי, מושא לשיתוף על-ידי אינספור משתמשים אחרים. בהנחה
18 למשל שפוסט מסוים שיש בו משום לשון הרע שותף על-ידי מאות
19 משתמשים, כיצד יבחר הנפגע כנגד מי מהם להגיש את התביעה? בהקשר
20 זה מתעורר חשש לשימוש בלתי הוגן בכוח התביעה, כך שזו תוגש למשל
21 דווקא נגד משתפים שאינם בעלי אמצעים ושכוח התביעה נגדם עשוי
22 להיות, לפחות באופן תיאורטי, משמעותי יותר.

23 ראוי גם לומר כך: במקרה הרגיל ובהיעדר נסיבות חריגות (למשל כאשר
24 המפרסם המקורי הוא אנונימי או בלתי ניתן לאיתור), ברירת המחדל היא
25 כי התביעה תוגש קודם כל נגד המפרסם המקורי, בהיותו זה ש'חולל' את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

- 1 הפגיעה בשם הטוב" (עניין ניידלי, כב' השופטת ד' ברק-ארז, פסקאות 48-
2 49; ראו גם עניין וקנין, כב' השופט נ' סולברג, פסקה 21).
- 3 60. ואכן, במקרה דנן המשיב טען לכך, ובית המשפט קיבל את הטענה שלפיה המערער ביצע
4 ברירה בעייתית של המשיב, כאשר בחר אותו כנתבע יחיד מבין הנתבעים הפוטנציאליים,
5 ובעיקר כאשר לא תבע את המפרסם המקורי, הוא גידי וייץ.
- 6 יחד עם זאת, סבורני כי קביעה זו של בית משפט קמא אינה נקייה מספקות בנסיבות
7 המקרה; וזאת משום שהמערער כיוון את תביעתו גם כנגד פרסום מקורי שנעשה בהודעות
8 המשיב, כמו הביטוי "אווירת טרור" והביטוי "מטריד ומאיים", כמפורט לעיל; בנוסף,
9 המערער הציג הסבר, גם אם באיחור, שלפיו הפרסום של וייץ כלל מרכיב ממתן, כפי
10 שהוסבר לעיל.
- 11 בהקשר זה נאמר בעניין ניידלי: "יודגש כי התובע מצדו יוכל להצביע על טעמים מיוחדים
12 בבחירות הנדמות כחשודות, ובכלל זאת להצביע על כך שבחר לתבוע משתף מסוים משום
13 שכלל בשיתוף התוכן גם פרסום עוולתי מקורי (על דרך של הוספת מלל או ביטוי אחר לשיתוף
14 שנעשה)" (עניין ניידלי, כב' השופטת ד' ברק-ארז, פסקה 54).
- 15 61. לסיכום נקודה זו: נוכח כל האמור בסוגיה זו; כאשר המשיב לא העלה טענת השתקה בצורה
16 מפורשת וברורה במסגרת הגנתו; וכאשר נקבע כי מדובר בפרסום לשון הרע נגד המערער,
17 הגם שהוא חוסה בהגנת תום הלב; וכאשר הפרסום כולל בתוכו גם פרסום מקורי של
18 המשיב; וכאשר סכום התביעה אינו מופרז במיוחד – סבורני כי אין מקום, בנסיבות המקרה,
19 לסווג את התביעה כתביעת השתקה, על כל המשתמע מכך, כפי שצוין בפסק דין וקנין.
- 20 **סוף דבר**
- 21 62. אשר על כן, הערעור נדחה.
- 22
- 23 עם זאת, כמפורט לעיל, איני מאמץ במלואה את הנמקת בית משפט קמא בכל הנוגע לתחולת
24 הגנת אמת הפרסום ולסיווג התביעה כתביעת השתקה. דחיית הערעור נשענת בעיקרה על
25 כך שהפרסום, בהקשרו הכולל, הוא הבעת דעה בקשר לעניין ציבורי, החוסה תחת הגנת תום
26 הלב שבסעיף 15(4) לחוק.

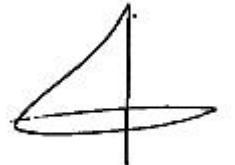
בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 58803-11-25 ציפורי נ' שפר

תיק חיצוני:

1
2 בנסיבות אלה, ומשחלק מטענות המערער התקבלו במישור ההנמקה, איני עושה צו
3 להוצאות בערעור.
4
5

6 ניתן היום, כ"ד תמוז תשפ"ו, 09 יולי 2026, בהעדר הצדדים.
7

עבאס עאסי, שופט

8
9

